

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Голова приймальної комісії
Ректор Миколаївського
національного аграрного
університету**

**В.С. Шебанін
2019 р.**

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

**для вступу на навчання за освітнім ступенем «Магістр»
на спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки
продукції тваринництва»
у 2019 році**

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У концепцію фахового вступного випробування для вступників, які вступають до Миколаївського національного аграрного університету на навчання за спеціальністю 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», покладено систему компетенцій, що визначена в освітньо-кваліфікаційній характеристиці та відповідних блоках змістових модулів, що складають нормативну частину змісту освітньо-професійної програми підготовки фахівців.

Нормативною формою фахового вступного випробування у Миколаївському національному аграрному університеті є екзамен.

Інформаційною базою, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю рівня освітньо-професійної підготовки є система компетенцій, що визначена ОКХ, та відповідні блоки змістовних модулів, що складають нормативну частину змісту освітньо-професійної програми підготовки фахівців.

Технологія конструювання стандартизованих засобів об'єктивного контролю рівня професійної підготовки здобувачів вищої освіти (тести, тестові завдання, ситуаційні завдання) базується на використанні технологій стандартизованого контролю.

Вступне фахове випробування є засобом об'єктивного контролю якості вищої освіти підготовки Миколаївського національного аграрного університету освітнього ступеня бакалавр. Рівень фахової підготовки встановлюється опосередковано за допомогою різних за формою завдань і складається з теоретичної частини.

Фахове вступне випробування передбачає:

- вміння систематизувати теоретичні і практичні навички, отримані здобувачем вищої освіти за весь період навчання з освітньої спеціальності 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»;
- вільно володіти методиками теоретичного дослідження при розв'язанні конкретних задач з різних предметів областей;
- вміння працювати на рівні сучасних інформаційних технологій;
- підготовленість здобувача вищої освіти для самостійного аналізу та викладу матеріалу, вміння захищати свої знання перед екзаменаційною комісією;
- вміння аналізувати, досліджувати проблему (задачу) за допомогою нових методів, будувати математичну модель, синтезувати та узагальнювати накопичений в процесі аналізу матеріал, а також розробляти певні рекомендації.

Фахове вступне випробування проводиться як комплексна перевірка знань та умінь з дисциплін професійного напрямку.

На підставі виконання фахового вступного випробування комісія оцінює знання та вміння з дисциплін професійного напрямку і приймає рішення про прийом вступника для навчання за даною спеціальністю.

Перелік дисциплін, що входять до програми фахового вступного випробування

Дисципліни нормативної частини навчального плану:

1. Годівля тварин і технологія кормів
2. Розведення тварин
3. Технологія виробництва продукції вівчарства
4. Конярство
5. Технологія виробництва молока і яловичини
6. Технологія виробництва продукції бджільництва
7. Біотехнологія
8. Технологія відтворення тварин
9. Гігієна тварин
10. Технології переробки продукції тваринництва
11. Стандартизація продукції тваринництва
12. Економіка і бухгалтерський облік у тваринництві
13. Менеджмент і маркетинг у тваринництві
14. Безпека життєдіяльності
15. Основи охорони праці

Дисципліни варіативної частини навчального плану:

1. Організація виробничих процесів у тваринництві
2. Машини і механізми виробничих процесів у тваринництві та переробній промисловості
3. Профілактика хвороб тварин
4. Технологія продуктів забою тварин
5. Технологія виробництва продукції аквакультури
6. Технологія виробництва продукції кролівництва та звірівництва

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Значення годівлі у формуванні продуктивності та реалізації генетичного потенціалу сільськогосподарських тварин.
2. Хімічний склад кормів.
3. Перетравність поживних речовин кормів.
4. Розподіл енергії в організмі тварин.
5. Класифікація кормів.
6. Поживність грубих кормів та підготовка їх до згодовування.
7. Поживність соковитих кормів та підготовка їх до згодовування.
8. Поживність зернових кормів та підготовка їх до згодовування.
9. Комбікорми в годівлі сільськогосподарських тварин і птиці.
10. Годівля корів протягом лактації і в сухостійний період.
11. Годівля поросят-сисунів.
12. Годівля курей-несучок.
13. Годівля робочих коней.
14. Технологія відгодівлі великої рогатої худоби.
15. Сіно. Його значення та технологія виготовлення.

16. Силос. Його значення та технологія приготування.
17. Зелений конвеєр для великої рогатої худоби в умовах степу.
18. Основи раціонального використання культурного пасовища: системи і способи випасання, навантаження, облік продуктивності пасовищ.
19. Кормове значення, ботаніко-біологічні особливості та технологія вирощування кукурудзи.
20. Кормове значення, ботаніко-біологічні особливості та технологія вирощування люцерни.
21. Вчення про породу. Структура породи.
22. Центри одомашнення с.-г. тварин. Вплив доместикації на продуктивні ознаки та екстер'єр тварин.
23. Розведення сільськогосподарських тварин, як наука та її роль у збільшенні виробництва продукції тваринництва.
24. Роль спорідненого розведення в селекції тварин. Оцінка ступенів інбридингу.
25. Методи розведення тварин, їх значення.
26. Методи оцінки тварин за екстер'єром і конституцією.
27. Методи вивчення росту і розвитку тварин.
28. Розведення за лініями.
29. Гібридизація в свинарстві.
30. Взаємозв'язок відбору та підбору.
31. Типи відбору, їх використання у тварин.
32. Основна технологічна схема вирощування ремонтного молодняка і утримання дорослої птиці при виробництві харчових яєць.
33. Примусове линяння в батьківському стаді курей.
34. Головні технологічні ланцюги промислового виробництва харчових яєць.
35. Основні кроси курей яйцевого напрямку продуктивності вітчизняної селекції.
36. Основні кроси курей яйцевого напрямку продуктивності зарубіжної селекції, що розводять в Україні.
37. Основні кроси курей м'ясного напрямку продуктивності, що розводять в Україні.
38. Основні принципи технології виробництва харчових яєць.
39. Облік яєчної продуктивності.
40. Елементи ресурсозбереження при виробництві продукції птахівництва.
41. Виробнича класифікація порід овець.
42. Технологія вирощування ягнят.
43. Характеристика асканійської тонкорунної породи овець.
44. Організаційні заходи за проведення стрижки овець.
45. Технологія відгодівлі овець.
46. Методи визначення основних фізико-технічних властивостей вовни.
47. Технологічні прийоми проведення ягніння вівцематок.
48. Основні напрямки конярства та їх розвиток в Україні.
49. Характеристика порід коней, створених в Україні.

50. Організація проведення парувальної компанії в конярстві. Методи парування коней.

51. Закономірності розвитку лошат.

52. Використання коней у сільськогосподарських роботах.

53. Бонітування коней.

54. Основні елементи інтенсивної технології виробництва молока та їх характеристика.

55. Системи і способи утримання великої рогатої худоби.

56. Технологія вирощування ремонтного молодняку у скотарстві.

57. Організація роздоювання корів за різних способів утримання худоби.

58. Поточно-цехова система виробництва молока та її варіанти.

59. Методи обліку молочної продуктивності.

60. Технологічні та продуктивні властивості української чорно-рябої молочної породи.

61. Технологія вирощування і відгодівлі молодняку м'ясної худоби.

62. Вплив біологічно активних підкормок на ранньовесняний та осінній розвиток бджолиних сімей.

63. Технологія отримання меду, воску та іншої продукції на великих бджоло-підприємствах.

64. Умови, що необхідні для зберігання продуктів бджільництва.

65. Технологія отримання бджолиних маток.

66. Характеристика порід бджіл, яких розводять в Україні.

67. Технологія формування відводків та використання їх на запиленні ентомофільних культур.

68. Роль бджіл у запиленні ентомофільних культур.

69. Заводський метод відтворення риби.

70. Технологія вирощування рибо-посадкового матеріалу.

71. Типи, форми, системи рибницьких господарств та обороти вирощування риби.

72. Організація та проведення нересту.

73. Технологія виробництва товарної риби.

74. Генетична інженерія. Створення рекомбінантних ДНК. Трансгенні тварини, напрями та способи створення трансгенних тварин.

75. Клонування ембріональне і соматичне.

76. Химери, партеногенез.

77. Характеристика способів одержання сперми від плідників.

78. Технологія штучного осіменіння свиноматок.

79. Технологія штучного осіменіння корів і телиць.

80. Технологія штучного осіменіння вівцематок.

81. Організація відтворення стада у свинарстві.

82. Гігієнічне значення показників мікроклімату в тваринницьких приміщеннях.

83. Заходи щодо санітарної охорони ґрунтів.

84. Якість води, її очищення і знезараження.

85. Отруєння тварин кормами ураженими грибами.

86. Гігієна літньо-пасовищного утримання великої рогатої худоби.
87. Гігієна перевезення тварин автотранспортом.
88. Загартування, догляд та моціон тварин.
89. Санітарно-гігієнічні вимоги до інкубаційних яєць і режиму інкубації.
90. Гігієна утримання поросних свиноматок.
91. Гігієна годівлі та напування коней.
92. Методи та порядок клінічного дослідження тварин.
93. Кастрація самців та профілактика ускладнень при її проведенні і в післякастраційному періоді.
94. Гіпотонія та атонія передшлунків жуйних та їх профілактика.
95. Транспортування забійних тварин на м'ясопереробні підприємства.
96. Характеристика основних технологічних операцій забою великої рогатої худоби.
97. Характеристика основних операцій забою на м'ясо свиней в шкурі.
98. Технологія забою овець на м'ясопереробних підприємствах.
99. Технологія забою і переробки птиці в спеціалізованих цехах.
100. Оцінка якості туш с.-г. тварин. Клеймування туш.
101. Державний стандарт на заготівельне молоко.
102. Фізико-хімічні властивості молока.
103. Технологія переробки риби.
104. Загальна характеристика стандартизації. Сутність, мета та завдання.
105. Характеристика стандарту на молоко заготівельне.
106. Яйця курячі харчові, вимоги стандарту, характеристика якісних показників.
107. Машини для подрібнення стеблових кормів.
108. Машини для подрібнення концентрованих кормів.
109. Засоби зберігання, навантаження і роздавання кормів.
110. Механізація доїння і первинної обробки молока. Доїльні машини.
111. Механізація водопостачання.
112. Показники економічної ефективності використання земельних угідь.
113. Особливості праці в сільському господарстві. Трудові ресурси і їх використання.
114. Місце скотарства в системі галузей сільського господарства, показники розвитку скотарства.
115. Основні виробничі фонди як складова ресурсного потенціалу. Показники економічної ефективності використання виробничих фондів.
116. Поняття витрат виробництва і собівартості продукції тваринництва.
117. Організаційні форми господарювання у сільському господарстві.
118. Організація орендних відносин у сільському господарстві.
119. Поняття і складові заробітної плати. Фактори, що впливають на її розмір.
120. Організація господарського розрахунку на сільськогосподарських підприємствах
121. Менеджмент – сутність і основні категорії.
122. Сучасні концепції менеджменту.

123. Функції менеджменту. Класифікація функцій управління.
124. Суть маркетингу. Основні поняття маркетингу.
125. Мета і задачі дисципліни БЖД. Основні поняття та визначення.
126. Фізичні та хімічні вражаючі фактори техногенних небезпек. Діагностична допомога при отруєннях, опіках, травмах.
127. Пожежна безпека виробничих приміщень, технологічних процесів.
128. Інженерно-технічні засоби забезпечення охорони праці.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Екзаменаційне завдання містить 25 тестових питань, що охоплює всі теми, наведені в тематичному змісті даної програми. Кожне тестове питання оцінюється у 4 бали. Таким чином, правильна відповідь на 25 запитань оцінюється у 100 балів.

Під час оцінювання навчальних досягнень вступників мають ураховуватись:

- характеристики відповіді вступника: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань: осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості загально-навчальних та дисциплінарних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність суджень.

Ці орієнтири покладено в основу трьох рівнів позитивних навчальних досягнень вступників: задовільного, доброго, відмінного.

У загально-дидактичному плані рівні визначаються за такими характеристиками:

Перший рівень – задовільний (60-66 балів – E). Відповідь вступника фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Перший рівень – задовільний (67-74 балів – D). Вступник відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Другий рівень – добрий (75-89 балів – В і С). Вступник знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також застосовує знання в стандартних, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь вступника правильна, логічна, обґрунтована, хоча їм бракує власних суджень.

Третій рівень – відмінний (90-100 балів – А). Знання вступника є глибокими, міцними, системними; вступник вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
44	48	52	56	60	64	68	72	76	80
21	22	23	24	25					
84	88	82	96	100					

Оцінювання якості виконання екзаменаційних завдань здійснюється за допомогою коефіцієнту засвоєння:

$$K = N \div P$$

де, N – правильно виконані істотні операції рішення (відповіді);

P – загальна кількість визначених істотних операцій еталону рішення (відповіді).

Критеріями визначення оцінок приймається:

- «відмінно» – $K > 0,9$;
- «добре» – $K = 0,75 \dots 0,89$;
- «задовільно» – $K = 0,60 \dots 0,74$;
- «незадовільно» – $K < 0,60$.

Відповідність оцінки в балах іншим шкалам оцінювання наведена в таблиці.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90-100	відмінно	A	відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	B	дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	задовільно	D	задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	незадовільно	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Набрані бали включаються до загального рейтингу вступника.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баканов В.Н., Мельник В.К. Кормление сельскохозяйственных животных: - М.: Промиздат, - 1989. – 350с.
2. Проваторов Г.В., Проваторова В.О. Годівля сільськогосподарських тварин: - Суми: Університетська книга, 200. - 250с.
3. Басовський М.З., Буркат В.П., Вінничук Д.Т. Розведення сільського сподарських тварин : - Біла Церква: БДАУ, 2001. – 360с.
4. Красота В.Ф., Лобанов В.Г., Джапаридзе Т.Г. Разведение сельскохозяйственных животных : - М.: Агропромиздат, 1990. – 450с.
5. Штомпель М.В., Вовченко Б.О. Технологія виробництва продукції вівчарства :. - К.: Вища освіта, 2005. – 240с.
6. Сухарльов В.О., Дерев'яно О.П. Вівчарство: - Харків: Еспада, 2003. - 280с.
7. Гопка Б.М. Конярство: - К.: Урожай, 1991. – 400с.
8. Гопка Б.М. Конярство : - К.: Вища освіта, 2004. – 380с.

9. Костенко В.І., Сірацький Й.З. Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини: - К.: Урожай, 1995. -186с.
10. Рубан Ю.Д. Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини: - Харків: Еспада, 2002. – 396с.
11. Поліщук В.П. Бджільництво: - К.: Вища школа, 2001. – 360с.
12. Броварський В.О., Багрій І.Г. Розведення та утримання бджіл: - К.: Урожай, 1995. 240с.
13. Герасименко В.Г. Біотехнологія: - К.: ІНКОС, 2006. 258с.
14. Карташов І.І., Шарапа Г.С. Штучне осіменіння сільськогосподарських тварин з основами акушерства: - К.: Вища школа, 1989. 180с.
15. Никитин В.Я., Миролубов М.Г. Практикум по акушерству, гинекології и біотехніка розмноження животнох: - М.: Колос, 2003.- 158с.
16. Кузнецов А.Ф., Демчук М.В. Гігієна сільськогосподарських животнох, 1-й том: - М.: Агропромиздат, 1991. – 352с.
17. Кузнецов А.Ф., Демчук М.В. Гігієна сільськогосподарських животнох, 2-й том: - М.: Агропромиздат, 1991. – 358с.
18. Власенко В.В. Технологія виробництва ковбас та м'ясокопченостей: - Вінниця: ГІПАНІС, 2000. – 420с.
19. Шаповал М.І. Основи стандартизації управління якістю і сертифікації: - К.: Аудит, 2000. – 274с.
20. Топіха І.Н. Економіка аграрних підприємств: - Миколаїв: МДАУ, 2005. – 462с.
21. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: - Житомир: Рута, 2000. – 584с.
22. Войчак А.В. Маркетинговий менеджмент: - К.: КНЕУ, 1998.- 286с.
23. Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В. Безпека життєдіяльності: - К.: Каравела, 2004. – 524с.
24. Гряник Г.М., Лахман С.Д. Охорона праці: - К.: Урожай, 1994. -586с.
25. Азізов С.П.: Організація виробництва і аграрного бізнесу в сільськогосподарських підприємствах: - К.: ННЦ ІАЕ, 2001. 654с.
26. Ревенко І.І. Машиновикористання у тваринництві : - К.: Урожай, 1999. – 360с.

27. Марченко О.С. Механізація та автоматизація у тваринництві і птахівництві: - К.: Урожай, 1995. – 362с.
28. Бурдельов Т.Е., Жильцов В.Г. Практикум по основам ветеринари: - М.: Агропромиздат, 1989. – 216с.
29. Шарабан И.Г. Внутренние незаразные болезни сельскохозяйственных животных: - М.: Агропромиздат, 1985. – 384с.
30. Власенко В.В. Технологія продуктів забою тварин: - Вінниця: РВВ ВАТ „Віноблдрукарня”,1999. – 784с.
31. Хоменко В.І., Ковбасенко В.М. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології і стандартизації продуктів тваринництва: - К.: Сільгоспсвіта, 1995. – 854с.
32. Саковская В.Г. Практикум по прудовому рыбоводству: - М.: - Агропромиздат, 1991. – 155с.
33. Шерман И.М., Краснощок Г.П., Пилипенко Ю.В. Рыбництво: - К.: Урожай, 1992. – 554с.
34. Мирось В.В. Кролівництво: - К.: Урожай, 1988. – 752с.

Голова фахової атестаційної комісії

М.І. Гиль

Програма розглянута та затверджена на засіданні приймальної комісії
(протокол № 4 від «4» 04 2019 року)

Відповідальний секретар приймальної комісії С.В. Баркар